

ภาคผนวก ค

ชุดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะปฏิบัติดนตรีโปงลาง

กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 3.1

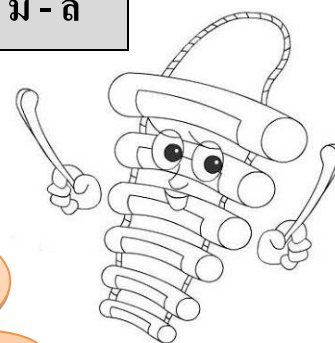
เรื่อง การบรรเลงเพลงพื้นบ้าน ลายเตี้ยโจง ท่อนที่ 1

รายวิชาปฏิบัติดนตรีพื้นเมือง รหัส ศ 30235 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

ก่อนอื่นเรามาทิ้งเพลงกันก่อนนะครับ

----	--- ด	--- ซ	- ม - ด
------	-------	-------	---------

ฟังจบกันแล้วใช่ไหมครับ เมื่อฟังเสร็จแล้ว
เรามาเริ่มท่อนโน้ตลายเตี้ยโจง “วรรคแรก”
ตามเพลงกันเลยนะครับ

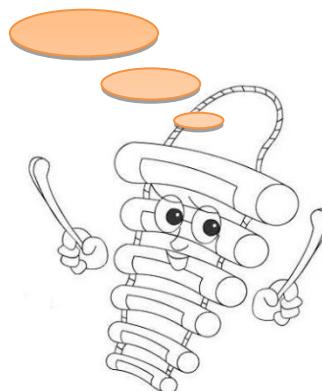

มาต่อ “วรรคที่ 2” กันเลย

--- ซ	- ด - ด	--- ซ	- ม - ด
-------	---------	-------	---------

อย่าลืมปรบมือให้จังหวะตัวเองด้วยนะครับ

เมื่อท่องโน้ตได้แล้วเรามาเริ่มบรรเลงกับเครื่อง
ดนตรีกันเลย อันดับแรกเริ่มจากให้นักเรียนเลือก
ทำทางการบรรเลงตามที่ตนเองถนัดเลยนะครับ

ทำที่ 1 ยืนบรรเลง

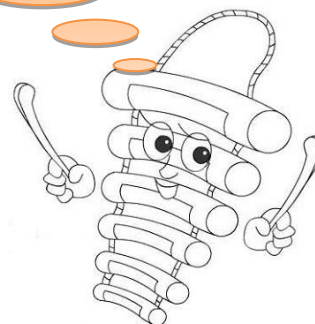

ทำที่ 2 นั่งคุกเข่าบรรเลง

ทำที่ 1 นั่งท่าขัดสมาธิบรรเลง

หลังจากนั้นมาเรียนรู้การจับไม้อย่างถูกวิธี
เพื่อความคล่องตัวในการบรรเลงนะครับ

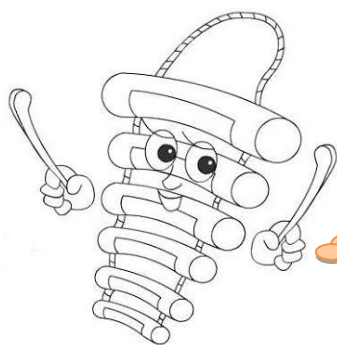

แบ่งไม้ออกเป็นสามส่วน ใช้
นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับไม้
ไว้ให้แน่น

จากนั้นกำนิ้วที่เหลือเข้าไปให้
กระชับ เพื่อประคองไม้และ
เสริมแรงในการสับคไม้เมื่อ

เมื่อทุกคนทำถูกต้องตามกระบวนการแล้วเรามาเริ่ม
บรรเลงลายเต็ยโงงจากการบรรเลงแบบซ้ำ ๆ และเพิ่ม
ความเร็วขึ้นเรื่อย ๆ หากรู้สึกว่ายากให้ลองฝึกที่ละห้อง
แล้วค่อยนำแต่ละห้องมาบรรเลงเชื่อมกันจนจบท่อน

ถ้าวางมือไม่ถูก หน้าถัดไปจะมี
ผังการวางมือและไม้ตีให้คุณเป็น
ตัวอย่างนะคะ

แบบฝึกที่ 1 ลายเต็ยโงงท่อนที่ 1

****หมายเหตุ**** T = การกรอ (ตีโดยการสลับมือขวาและซ้ายอย่างรวดเร็ว)

L = มือซ้าย

R = มือขวา

----	--- ด	--- ซ	- ม - ด	--- ซ	- ด - ด	--- ซ	- ม - ด
----	--- T	--- L	- R - T	--- R	- L - T	--- R	- L - T

ดูวิธีการบรรเลงในหน้าถัดไปนะคะ

ผังโน้ตโปงตาง ลายเต้ยโขง

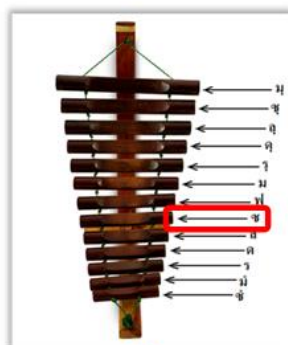
วรรคที่ 1	----	--- ด	--- ซ	- ม - ด
	----	--- T	--- L	- R - T

ห้องที่ 2

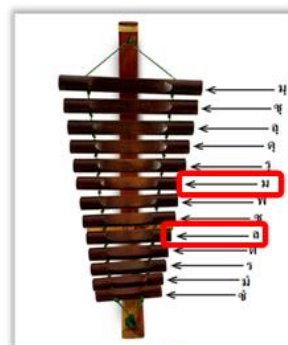
โน้ตตัวที่ 1 ด
ตีด้วยการกรอ ขวาสลับซ้าย
เสียง ลา ลูกที่ 9

ห้องที่ 3

โน้ตตัวที่ 2 ซ
ตีด้วยมือซ้าย
เสียง ซอล ลูกที่ 8

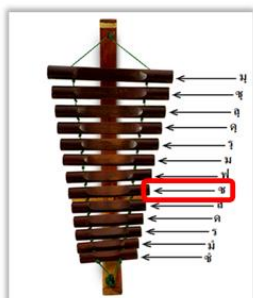
ห้องที่ 4

โน้ตตัวที่ 3,4 ม,ด
ตีด้วยมือขวา, ขวาสลับซ้าย
เสียง มี ลา ลูกที่ 6,9

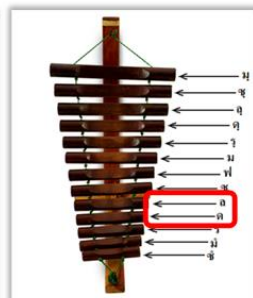
วรรคที่ 2	--- ซ	- ด - ด	--- ซ	- ม - ด
	--- R	- L - T	--- R	- L - T

ห้องที่ 5

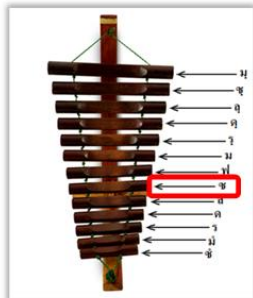
โน้ตตัวที่ 5 ซ
ตีด้วยมือขวา
เสียง ซอล ลูกที่ 8

ห้องที่ 6

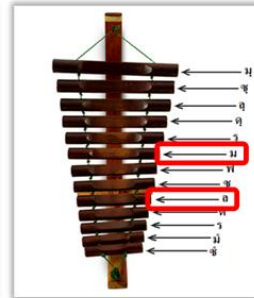
โน้ตตัวที่ 6,7 ด,ด
ตีด้วยมือซ้าย, ขวาสลับซ้าย
เสียง โด ลา ลูกที่ 10,9

ห้องที่ 7

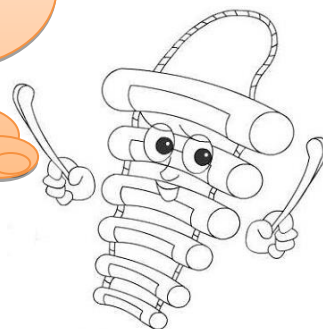
โน้ตตัวที่ 8 ซ
ตีด้วยมือขวา
เสียง ซอล ลูกที่ 8

ห้องที่ 8

โน้ตตัวที่ 9,10 ม,ด
ตีด้วยมือซ้าย, ขวาสลับซ้าย
เสียง มี ลา ลูกที่ 6,9

ในการบรรเลง ควรวางไม้ตีให้ลงตรง
กลางลูกโป่งกลางอย่างแม่นยำ โดยการ
ใช้ข้อมือเป็นจุดหมุน เพื่อให้เสียงที่
ออกมามีคุณภาพและไพเราะนะคะ

ฝึกฝนกันบ่อย ๆ นะคะ

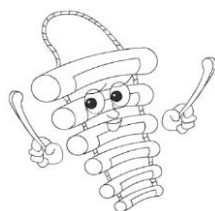

กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 3.2

เรื่อง การบรรเลงเพลงพื้นบ้าน ลายเตี้ยโจง ท่อนที่ 2

รายวิชาปฏิบัติดนตรีพื้นเมือง รหัส ศ 30235 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

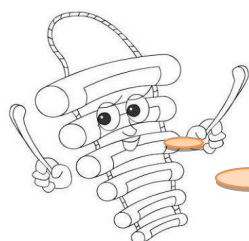
หลังจากที่นักเรียนได้ปฏิบัติลายเตี้ยโจงในท่อนที่ 1
มาแล้ว เราจะลองมาทบทวนกันดูนะครับว่านักเรียน
บรรเลงเป็นอย่างไรกันบ้าง ก่อนจะเข้าสู่บทเรียนต่อไป
นะครับ...

ทบทวนความรู้เดิม

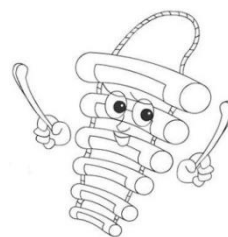
----	---ล	---ช	-ม-ล	---ช	-ด-ล	---ช	-ม-ล
----	---T	---L	-R-T	---R	-L-T	---R	-L-T

เมื่อมันใจแล้วเรามาเริ่มทำ
แบบฝึกที่ 2 กันเลยนะครับ

ก่อนอื่นเรามาฟังเพลงกันก่อนนะครับ

ฟังจบกันแล้วใช่ไหมครับ เมื่อฟังเสร็จแล้ว
เรามาท่องโน้ตลายเตี้ยโขง “วรรคที่ 3”
ตามเพลงกันเถอะครับ

----	- ม - ล	- ล - ซ	ล ม ซ ล
------	---------	---------	---------

มาต่อ “วรรคที่ 4” กันเลย

- ล - ซ	- ล ค ล	- ล - ซ	ล ม ซ ล
---------	---------	---------	---------

อย่าลืมปรับมือให้จังหวะตัวเองด้วยนะครับ

เมื่อท่องโน้ตได้แล้วเรามาเริ่มบรรเลงกับเครื่องดนตรีกัน
เลย นะครับ

อย่าลืมจับไม้และจัดกระบวนท่าให้ถูกวิธีนะครับ

แบบฝึกที่ 2

ลายเตี้ย โขงท่อนที่ 2

หมายเหตุ T = การกรอ(ดี)โดยการสลับมือขวาและซ้ายอย่างรวดเร็ว)

L = มือซ้าย

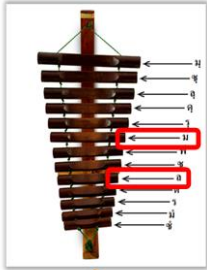
R = มือขวา

----	- ม - ล	- ล - ซ	ล ม ซ ล	- ล - ซ	- ล ค ล	- ล - ซ	ล ม ซ ล
----	- R - T	- R - L	RLRT	- R - L	- RLT	- R - L	RLRT

ผังโน้ตโปงลาง ลายเตี้ยโงง

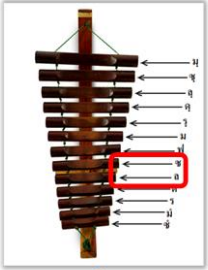
วรรคที่ 3	----	- ม - ล	- ล - ซ	ล ม ซ ล
	----	- R - T	- R - L	RLRT

ห้องที่ 10

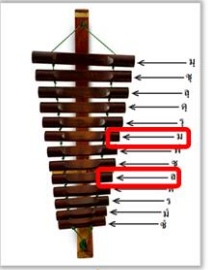
โน้ตตัวที่ 11, 12 ม, ล
ตีด้วยมือขวา, ซ้าย
เสียง มี ลา ลูกที่ 6, 9

ห้องที่ 11

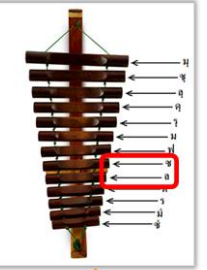
โน้ตตัวที่ 13, 14 ล, ซ
ตีด้วยมือขวา, ซ้าย
เสียง ลา ซอล ลูกที่ 9, 8

ห้องที่ 12

โน้ตตัวที่ 15, 16 ล, ม
ตีด้วยมือขวา, ซ้าย
เสียง ลา มี ลูกที่ 9, 6

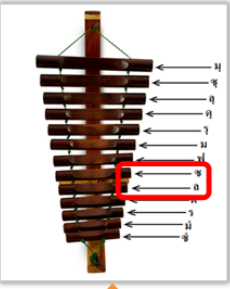
ห้องที่ 12

โน้ตตัวที่ 17, 18 ซ, ล
ตีด้วยมือขวา, ซ้าย
เสียง ซอล ลา ลูกที่ 8, 9

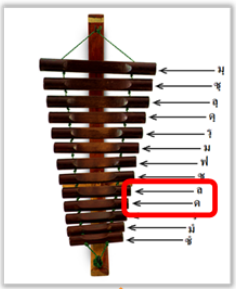
วรรคที่ 4	- ล - ซ	- ล ค ล	- ล - ซ	ล ม ซ ล
	- R - L	- RLT	- R - L	RLRT

ห้องที่ 13

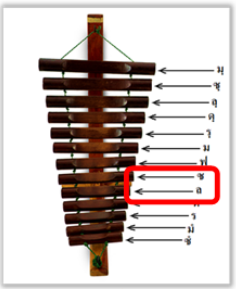
โน้ตตัวที่ 19, 20 ล, ซ
ตีด้วยมือขวา, ซ้าย
เสียง ลา ซอล ลูกที่ 9, 8

ห้องที่ 14

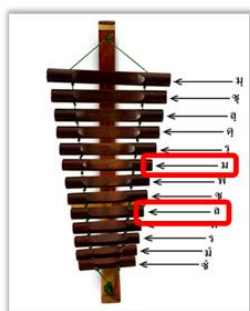
โน้ตตัวที่ 21, 22, 23 ล, ค, ล
ตีด้วยมือขวา, ซ้าย, ขวา
เสียง ลา โด ลา ลูกที่ 9, 10, 9

ห้องที่ 15

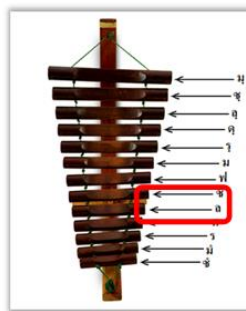

โน้ตตัวที่ 24, 25 ล, ซ
ตีด้วยมือขวา, ซ้าย
เสียง ลา ซอล ลูกที่ 9, 8

ห้องที่ 16

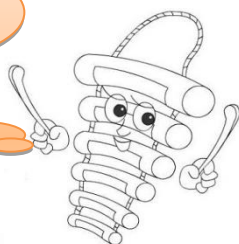

โน้ตตัวที่ 26,27 อ,ม
ตีด้วยมือขวา,ซ้าย
เสียง ลา มี ลูกที่ 9,6

โน้ตตัวที่ 28,29 ซ,ล
ตีด้วยมือขวา,ขวาเสียบซ้าย
เสียง ซอด ลา ลูกที่ 8,9

ในการบรรเลง ควรจัดทำทางในการบรรเลง
ให้ถูกวิธีนะคะ

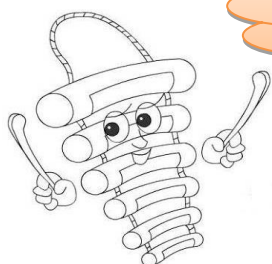

กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 3.3

เรื่อง การบรรเลงเพลงพื้นบ้าน ลายเตี้ยโจง ท่อนที่ 3

รายวิชาปฏิบัติดนตรีพื้นเมือง รหัส ศ 30235 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

ทบทวนความรู้เดิมกันก่อนนะคะ

บรรเลงต่อกันให้คล่องนะคะ

----	---ด	---ช	-ม-ด	---ช	-ด-ด	---ช	-ม-ด
----	---T	---L	-R-T	---R	-L-T	---R	-L-T
----	-ม-ด	-ด-ช	ด ม ช ด	-ด-ช	-ด ด ด	-ด-ช	ด ม ช ด
----	-R-T	-R-L	RLRT	-R-L	-RLT	-R-L	RLRT

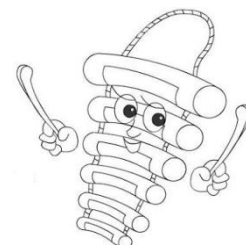
เอ๊ะ ๆ อย่าลืมท่วงโน้ตกันก่อนนะคะ

เมื่อบรรเลงจนคล่องแล้วเราไปต่อกันเลยนะคะ

มาต่อ “วรรคที่ 6” กันเลย

----	- ช - ม	- ม - รุ	ม ดุ รุ ม
------	---------	----------	-----------

มาเริ่มท่อนี้คลายเตี้ยโงง
“วรรณที่ 5” ตามเพลงกันเถอะนะ

---รุ	- ม ช ม	- ม - รุ	ม รุ ดุ ลุ
-------	---------	----------	------------

จะจบแล้ว ๆ ตั้งใจกันหน่อยนะครั้นเด็ก ๆ
ไปกันเลย....

แบบฝึกที่ 3 คลายเตี้ยโงงท่อนที่ 3

หมายเหตุ T = การกรอ (ตีโดยการสลับมือขวาและซ้ายอย่างรวดเร็ว)

L = มือซ้าย

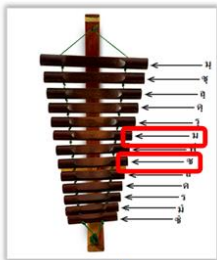
R = มือขวา

----	- ช - ม	- ม - รุ	ม ดุ รุ ม	---รุ	- ม ช ม	- ม - รุ	ม รุ ดุ ลุ
----	- R - T	- R - L	RLRT	---R	-RLT	- R - L	RLRT

ผังโน้ตโปงตาง ลายเตี้ยโงง

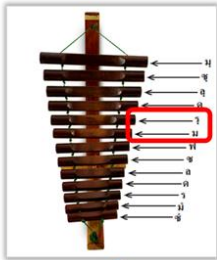
วรรคที่ 5	----	- ซ - ม	- ม - รุ	ม ดุ รุ ม
	----	- R - T	- R - L	RLRT

ห้องที่ 18

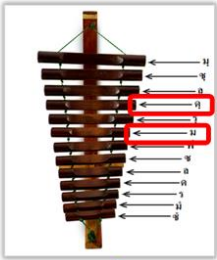
โน้ตตัวที่ 30,31 ซ,ม
ตีด้วยมือขวา,ขวาสลับซ้าย
เสียง ซอล มี ลูกที่ 8,6

ห้องที่ 19

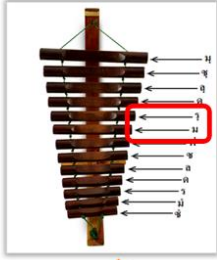
โน้ตตัวที่ 32,33 ม,ร
ตีด้วยมือขวา,ซ้าย
เสียง มี เร ลูกที่ 6,5

ห้องที่ 20

โน้ตตัวที่ 34,35 ม,ด
ตีด้วยมือขวา,ซ้าย
เสียง มี โด ลูกที่ 6,4

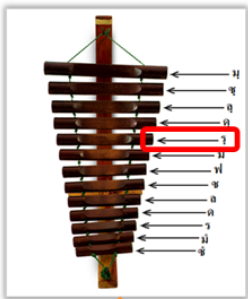
ห้องที่ 20

โน้ตตัวที่ 36,37 ร,ม
ตีด้วยมือขวา,ขวาสลับซ้าย
เสียง เร มี ลูกที่ 5,6

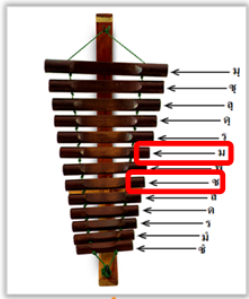
วรรคที่ 6	--- รุ	- ม ซ ม	- ม - รุ	ม รุ ดุ ดุ
	--- R	- R L T	- R - L	RLRT

ห้องที่ 21

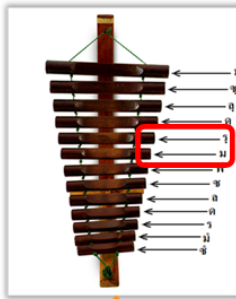
โน้ตตัวที่ 38 รุ
ตีด้วยมือขวา
เสียง เร ลูกที่ 5

ห้องที่ 22

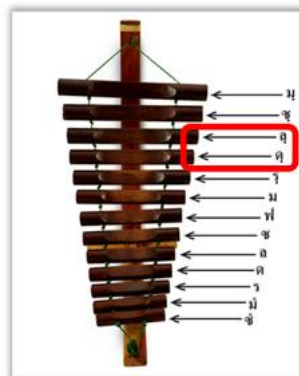
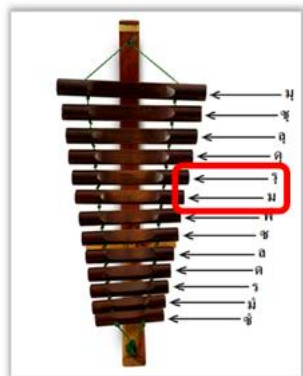
โน้ตตัวที่ 39,40,41 ม,ซ,ม
ตีด้วยมือขวา,ซ้าย,ขวาสลับซ้าย
เสียง มี ซอล มี ลูกที่ 6,8,6

ห้องที่ 23

โน้ตตัวที่ 42,43 ม,รุ
ตีด้วยมือขวา,ซ้าย
เสียง มี เร ลูกที่ 6,4

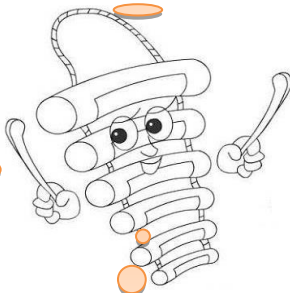
ห้องที่ 24

โน้ตตัวที่ 44,45 ม,ร
ตีด้วยมือขวา,ซ้าย
เสียง มี เร ลูกที่ 6,4

โน้ตตัวที่ 46,47 ล,ล
ตีด้วยมือขวา,ขวาซ้าย
เสียง โด ลา ลูกที่ 4,3

อย่าลืมดูเครื่องหมายเสียงต่ำเสียงสูงด้วย
นะคร้บเด็ก ๆ

ล

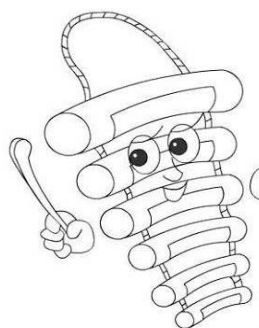
ล

ล

กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 3.4

เรื่อง การบรรเลงเพลงพื้นบ้าน ลายเตี้ยโขง ท่อนที่ 4

รายวิชาปฏิบัติดนตรีพื้นเมือง รหัส ศ 30235 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

จะจบแล้ว ท่อนสุดท้ายแล้วนะครับ

บรรเลงต่อกันให้คล้องนะครับ แล้ว
จะได้บรรเลงทั้งเพลงเพื่อเก็บ
คะแนนนะครับ...

----	---ด	---ช	-ม-ด	---ช	-ด-ด	---ช	-ม-ด
----	---T	---L	-R-T	---R	-L-T	---R	-L-T
----	-ม-ด	-ด-ช	ด ม ช ด	-ด-ช	-ด ด ด	-ด-ช	ด ม ช ด
----	-R-T	-R-L	RLRT	-R-L	-RLT	-R-L	RLRT
----	-ช-ม	-ม-ร	ม ด ร ม	---ร	-ม ช ม	-ม-ร	ม ร ด ด
----	-R-T	-R-L	RLRT	---R	-RLT	-R-L	RLRT

เฮ้ๆ ท่อนสุดท้ายแล้วนะครับ
มาเริ่มท่อน โน้ตกันเลย

“วรรคที่ 7” แล้ว ท่องโน้ตตามเพลงกัน
 เล่นะครับ

---ด	-ร-ม	-ร-ด	-ซ-ด
------	------	------	------

มาต่อ “วรรคที่ 8” กันเลย

---ด	-ร-ม	-ร-ด	-ซ-ด
------	------	------	------

อย่าลืมปรับมือให้จังหวะตัวเองด้วยนะ

แบบฝึกที่ 4 ลายเตี้ย โขงท่อนที่ 4

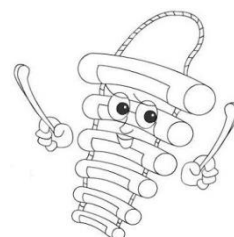
หมายเหตุ T = การกรอ(ตีโดยการสลับมือขวาและซ้ายอย่างรวดเร็ว)

L = มือซ้าย

R = มือขวา

---ด	-ร-ม	-ร-ด	-ซ-ด	---ด	-ร-ม	-ร-ด	-ซ-ด
---R	-L-R	-L-R	-L-T	---R	-L-R	-L-R	-L-T

บรรเลงต่อกันยาว ๆ แบบนี้ หากนักเรียน
จับไม้ไม่ดีระวังหลุดมือ นะครับ เด็ก ๆ

1.

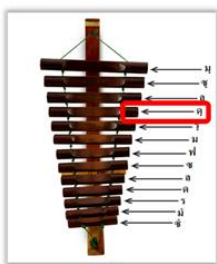
2.

จับให้ถูก นะครับ

ผังโน้ตโปงตาง ลายเตี้ยโงง

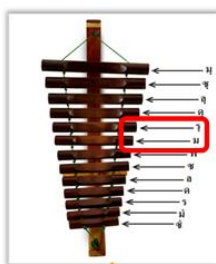
วรรคที่ 7,8	--- ดุ	- รุ - ม	- รุ - ดุ	- ซุ - ลุ
	--- R	- L - R	- L - R	- L - T

ห้องที่ 25,29

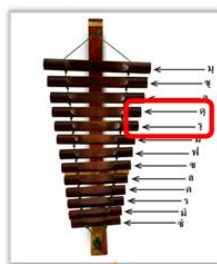
(วรรคที่ 7)โน้ตตัวที่ 48 ดุ
(วรรคที่ 8)โน้ตตัวที่ 55 ดุ
ตีด้วยมือขวา
เสียง โด ลูกที่ 4

ห้องที่ 26,30

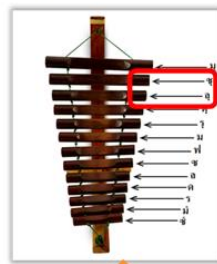
(วรรคที่ 7)โน้ตตัวที่ 49,50 ซุ,ม
(วรรคที่ 8)โน้ตตัวที่ 56,57 ซุ,ม
ตีด้วยมือซ้าย,ขวา
เสียง เร มี ลูกที่ 5,6

ห้องที่ 27,31

(วรรคที่ 7)โน้ตตัวที่ 51,52 ซุ,ลุ
(วรรคที่ 8)โน้ตตัวที่ 58,59 ซุ,ลุ
ตีด้วยมือซ้าย,ขวา
เสียง เร โด ลูกที่ 5,4

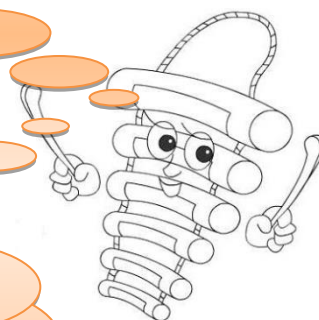
ห้องที่ 28,32

(วรรคที่ 7)โน้ตตัวที่ 53,54 ซุ,ลุ
(วรรคที่ 8)โน้ตตัวที่ 60,61 ซุ,ลุ
ตีด้วยมือซ้าย,ขวาตีับซ้าย
เสียง ซอล ลา ลูกที่ 2,3

เป็นอย่างไรกันบ้างครับกับโน้ตแบบฝึก คง
พอปฏิบัติได้นะครับ...

ฝึกให้ชำนาญแล้วไปสอบเก็บคะแนน
กับคุณครูได้เลยนะครับ

ลายเตี้ยโงง

โน้ต	----	---ด	---ช	-ม-ด	---ช	-ด-ด	---ช	-ม-ด
มือตี	----	---T	---L	-R-T	---R	-L-T	---R	-L-T
โน้ต	----	-ม-ด	-ด-ช	ด ม ช ด	-ด-ช	-ด ด ด	-ด-ช	ด ม ช ด
มือตี	----	-R-T	-R-L	RLRT	-R-L	-RLT	-R-L	RLRT
โน้ต	----	-ช-ม	-ม-ร	ม ด ร ม	---ร	-มชม	-ม-ร	ม ร ด ด
มือตี	----	-R-T	-R-L	RLRT	---R	-RLT	-R-L	RLRT
โน้ต	---ด	-ร-ม	-ร-ด	-ช-ด	---ด	-ร-ม	-ร-ด	-ช-ด
มือตี	---R	-L-R	-L-R	-L-T	---R	-L-R	-L-R	-L-T